

Handläggare
Karolina Landowska
Telefon: 08-508 35 509

Till
Arbetsmarknadsnämnden den 15
mars 2016

Ärende 5

Svar på skrivelse angående ”Vad händer med ungdomarna i 90-dagarsgarantin?”

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på skrivelsen.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

En skrivelse om 90-dagarsgarantin för ungdomar har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Gulan Avci (L). I skrivelsen ombeds arbetsmarknadsförvaltningen svara på hur det går för unga som är målgrupp för 90-dagarsgarantin.

Arbetsmarknadsförvaltningen skriver i sitt svar att 90-dagarsgarantin i sin nuvarande form tydliggörs i budget för 2016 och därmed kommer förvaltningen att kunna ge specifika svar utifrån garantin för året. Utifrån uppföljningen under 2015 kan förvaltningen ge svar gällande de ungdomar som deltagit i olika insatser men däremot inte gällande frågan om antalet som erbjudits insatser. Detta beroende på uppföljningssystemets konstruktion. Förvaltningen har låtit utveckla verksamhetens uppföljningssystem för att möjliggöra för registrering och uppföljning av 90-dagarsgarantin med utgångspunkt från hur många som erbjuds insatser samt antal av dessa som påbörjar en insats.

För 2015 konstaterar förvaltningen att av de unga 16-24 år som omfattas av ungdomsgarantin har 70 procent deltagit i någon insats. Skälen till varför 30 procent inte deltagit kan vara flera, som att unga i målgruppen Resurs behöver längre förberedels- och motivationstid samt att det för unga 16-24 år som nås i det uppsökande arbetet är frivilligt att delta i insats och att en del av

dessa då tackar nej av skäl som förvaltningen inte alltid får kännedom om.

Förvaltningen redovisar också att det finns ett brett smörgåsbord av insatser för unga och att förvaltningen inte anser att det är brist på insatser som skulle vara förklaringen till att 30 procent inte påbörjade någon insats.

Bakgrund

I Stockholms stads budget för år 2015 fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att motverka ungdomsarbetslösheten genom att erbjuda unga jobb, utbildning eller praktik senast inom 90 dagar. I budget för 2016 står det: *”Arbetet med att införa en 90-dagars garanti för unga på jobbtorg ska fortsätta”*.

I nämndens verksamhetsplan för 2016 skrivs följande:

”Vid inskrivning på ett jobbtorg får alla ungdomar tillgång till det samlade utbudet av insatser för unga. Genom samverkan med Arbetsförmedlingen har ungdomarna även tillgång till de insatser som förmedlingen erbjuder. Att samverka för att uppnå 90-dagarsgarantin och att ungdomar ska erbjudas en individuell anpassad insats inom 90 dagar är en målsättning i stadens samverkansöverenskommelse med Arbetsförmedlingen. En hög andel ungdomar lämnar jobbtorg inom tre månader för att börja arbeta eller studera. Av de som är kvar efter tre månader kommer samtliga erbjudas möjlighet att gå ut i praktik, studier eller delta i någon individuellt anpassad insats genom arbetsmarknadsnämnden eller Arbetsförmedlingen. För ungdomar som behöver mer stöd är insatser som förberedande kurser och självstärkande program ett viktigt led i en kedja av insatser som kan leda till hållbara långsiktiga lösningar.”

För att följa upp detta arbete har en ny indikator skapats för arbetsmarknadsnämnden, indikatorn ”Andelen ungdomar som erbjuds jobb, utbildning eller praktik inom 90 dagar”. Mål för 2016 är satt till 100 procent.

Indikatorn avser andelen unga som erbjuds jobb, utbildning eller praktik inom 90 dagar. Som startdatum för mätningen gäller datumet för inskrivning vid jobbtorget. Inom 90 dagar från detta datum ska ungdomen ha erbjudits jobb, utbildning eller praktik. Användningen av begreppet ”erjudits en insats” innebär att staden ska anses ha levt upp till garantin om ungdomar tackar nej till, eller inte dyker upp vid, erbjuden insats. Viktigt att notera är att startdatumet för den erbjudna insatsen ska vara inom 90 dagar, dvs. garantin innebär inte att det bara är ”erjudandet” om insatsen ska lämnas inom 90 dagar. Med unga avses personer mellan 16 och 24 år (det vill säga ej fyllda 25 år). Unga som skriver ut sig från jobbtorget inom 90 dagar, och som under den period de varit

inskrivna inte erbjudits jobb, utbildning eller praktik, ska inte ingå i mätningen.

Ärendet

En skrivelse om 90-dagarsgarantin för ungdomar har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Gulan Avci (L). Skrivelsen hänvisar till en debattartikel i tidningen Dagens Arena från 9 november 2015. I debattartikeln skriver borgarrådet Emilia Bjurgren (S) att ”90-dagarsgarantin är en verklighet i Sveriges största kommun”. Med anledning av detta ombeds förvaltningen i skrivelsen att besvara följande frågor:

1. Hur stor andel av målgruppen för 90-dagarsgarantin har erbjudits insatser?
2. Vilka insatser har erbjudits och hur många har fått ta del av respektive insats?
3. Hur många har tackat nej till insatser?
4. Går det att säga något om vilka skäl som föranleder att man inte deltar i insatser?
5. Hur avser förvaltningen att utvärdera vad som händer med deltagarna i 90-dagarsgarantin efter avslutad insats?

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben på arbetsmarknadsförvaltningen i samarbete med Jobbtorg Stockholm.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder genom Jobbtorg Stockholm en 90-dagarsgaranti för ungdomar inskrivna på jobbtorget. De ungdomar som omfattas av 90-dagarsgarantin är de ungdomar som skrivs in på Jobbtorg Stockholm. Konkret innebär garantin att dessa ungdomar erbjuds och påbörjar en insats inom 90-dagar från det att de skrivits in.

Vad gäller 2016 är det fortfarande för tidigt att få fram de resultat som efterfrågas i den aktuella skrivelsen. I samband med nämndens tertiärrapporter kommer den nya indikatorn gällande 90-dagarsgarantin att redovisas. Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar nu med att skapa system för att mäta indikatorn. Detta innebär att förvaltningen dels anpassar Jobbtorg Stockholms uppföljningssystem så att relevanta uppgifter för att mäta indikatorn kan registreras och dels att förvaltningens medarbetare registrerar relevanta uppgifter som underlag mätning.

Vad gäller 2015 hade Arbetsmarknadsnämnden ett uppdrag som då var formulerat enligt följande: ”Ungdomsarbetslösheten ska

motverkas genom att unga erbjuds jobb, utbildning eller praktik senast inom 90 dagar”. Befintligt uppföljningssystem (FLAI) har för 2015 (och tidigare år) kunnat mäta hur många ungdomar som deltar i olika insatser men däremot har något system inte funnits för att mäta hur många som erbjudits insatser. Då systemet nu kompletteras kommer det för 2016 att vara möjligt att mäta även vilka som erbjudits – vilket också framgår i bakgrundstexten i detta ärende.

De uppgifter som finns registrerade för 2015 avser information om antalet inskrivna ungdomar och hur många av dessa som inom 90 dagar från inskrivningstillfället har påbörjat en insats eller ej. För år 2015 var det cirka 70 procent av unga 16-24 år som påbörjade en insats inom 90 dagar från inskrivningstillfället.

Förklaringarna till att 30 procent inte påbörjade en insats kan vara flera. För unga som tillhör målgruppen Resurs kan funktionsnedsättningar eller andra särskilda svårigheter innebära att förberedelse- och motivationstid i vissa fall behöver vara längre än 90 dagar för att den unge ska vara beredd att gå ut i arbete, studier, eller praktik. Förvaltningen har i dessa fall bedömt att det är angeläget att främst hitta en lösning anpassad för den enskilde så att den unge får förutsättningar att lyckas.

För den delen av ungdomsgruppen som nås genom den uppsökande verksamheten för unga 16-24 år är det helt frivilligt för den unge att gå in i insatser då några påtryckningsmedel inte finns på samma sätt som för den grupp som uppbär försörjningsstöd. 2014 var första året som förvaltningen arbetade med målgruppen 20-24 i det uppsökande arbetet och kunde konstatera att en del av dessa unga väljer att inte påbörja någon insats och att släppa kontakten med Jobbtorg Stockholm. Skälet till detta kan förstås vara olika och förvaltningen får inte alltid någon uppgift om skäl. Av ungdomsgruppen som omfattas av ungdomsgarantin var det under januari 2016 65% procent som inte uppbar försörjningsstöd.

Förvaltningen anser inte att det råder brist på insatser för unga som skulle kunna förklara att alla inte påbörjar en insats inom 90 dagar. För närvarande finns ett brett utbud av olika insatser anpassade efter unga i olika situationer. Alltifrån snabb matchning mot arbetsmarknaden för dem som står allra närmast till skyddade arbetslagsanställningar för unga som har en särskilt problematisk bakgrund med kriminalitet eller andra svårigheter. Däremellan finns såväl kommunala visstidsanställningar som särskilda självstärkande program enligt modellen FILUR. Inom vuxenutbildningen finns

idag även en förberedande insats, YrkesPlus, för att erbjuda särskilt stöd för unga som vill börja studera men som behöver vägledning och stöd i övergången. Därutöver samarbetar förvaltningen med arbetsförmedlingen för att förmedlingens insatser för unga också ska vara tillgängliga för de unga som skrivs in på Jobbtorg Stockholm. Detta förstärks ytterligare genom den samverkansöverenskommelse som nyligen skrivits mellan staden och arbetsförmedlingen inom ramen för arbetet utifrån regeringens delegation för unga till arbete (DUA).

Beroende på de beskrivna hindren i uppföljningssystemet kan förvaltningen för närvarande inte ge ett mer uttömmande svar på frågorna 1-4 i skrivelsen men kommer för 2016 att kunna svara mer direkt när det nya uppföljningssystemet nu tas i bruk. Skrivelsen ställer också frågan hur förvaltningen avser att utvärdera vad som händer med deltagarna i 90-dagarsgarantin efter avslutad insats.

I de fall den unge fortfarande är inskriven inom Jobbtorg Stockholm till exempel efter en avslutad praktik kommer den unge att löpande kunna följas inom ramen för uppföljningssystemet FLAI.

Redan i dagsläget följer arbetsmarknadsförvaltningen även upp hur det går för ungdomar som haft en ungdomsansättning i staden tre månader efter avslut. Resultatet redovisas av förvaltningen bland annat i tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Uppföljningen är svårast när det gäller unga som gått vidare till studier eller arbete på öppna marknaden. Där finns möjligheten att med jämna mellanrum beställa särskild statistik från SCB för att få en bild av etableringsgraden för den unge på längre sikt. Förvaltningen har för avsikt att göra det.

Bilaga

1. Skrivelse från Gulan Avci (L) angående ”Vad händer med ungdomarna i 90-dagarsgarantin?”